

Dosarul nr.2r-81/2022
2-21027804-01-2r-08022022

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (jud. A. Bologan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, A. Malîi, I. Dutca)
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, A. Malîi, I. Dutca)

DECIZIE

13 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Bulat Nicolae, reprezentat de avocatul Rodica Roșca,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bulat Nicolae împotriva lui Carauș Pantelimon cu privire la încasarea datoriei și,

cerere reconvențională depusă de Carauș Pantelimon împotriva lui Bulat Nicolae privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 22 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Bulat Nicolae, reprezentat de avocatul Rodica Roșca,

c o n s t a ț ă :

La 23 februarie 2021, Bulat Nicolae, prin intermediul reprezentantului Roșca Rodica, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Carauș Pantelimon cu privire la încasarea datoriei în sumă de 20 000 (douăzeci mii) dolari SUA, în baza recipisei din 03 noiembrie 2015 și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 10 iunie 2021, instanța de judecată a primit spre examinare acțiunea reconvențională depusă de reprezentantul pârâtului, avocatul Jelamschi Eugenia în interesele lui Carauș Pantelimon prin care solicită încasarea de la Bulat Nicolae a datoriei în mărime de 4 000 (patru mii) euro și compensarea cheltuielilor de judecată.

În ședința de judecată din 10 iunie 2021, după primirea spre examinare a cererii reconvenționale, reprezentantul pârâtului - avocatul Jelamschi Eugenia, prin cerere a invocat excepția de tardivitate în privința acțiunii înaintate de Bulat Nicolae.

În motivarea excepției de tardivitate a indicat că cererea de chemare în judecată a fost înaintată de Bulat Nicolae la 23 februarie 2021, adică peste termenul general de prescripție de 3 ani, care a curs din momentul în care obligația a devenit exigibilă, iar reclamantul nu a solicitat repunerea în termenul de adresare în instanță.

Prin încheierea din 18 iunie 2021 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, a fost admisă excepția de tardivitate invocată de reprezentantul pârâtului - avocatul Jelamschi Eugenia.

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Bulat Nicolae, prin intermediul avocatului Roșca Rodica, împotriva lui Carauș Pantelimon cu privire la încasarea datoriei în mărime de 20 000 (douăzeci mii) dolari SUA, echivalentul în valută națională la momentul executării hotărârii și compensarea cheltuielilor judiciare, ca fiind tardiva.

La 22 iunie 2021, Bulat Nicolae prin intermediul avocatului Roșca Rodica a declarat recurs împotriva încheierii din 18 iunie 2021 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central.

Prin decizia din 19 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins recursul declarat de Bulat Nicolae și menținută încheierea primei instanțe.

La 01 octombrie 2021, Bulat Nicolae, prin intermediul avocatului Roșca Rodica, a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 19 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 22 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Bulat Nicolae, prin intermediul avocatului Roșca Rodica.

La 29 decembrie 2021, Bulat Nicolae, reprezentat de avocatul Rodica Roșca, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 22 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate cu admiterea cererii de revizuire.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța de fond a lezat drepturile recurentului prin faptul că a ignorat examinarea cererii de repunere în termen, lăsând-o fără examinare și a acceptat cererea privind invocarea excepției de tardivitate.

A menționat că, la depunerea acțiunii termenul de prescripție a încetat la 12 februarie 2020. Ulterior, după rămânerea în vigoare a încheierii din 11 ianuarie 2021 a judecătorie Criuleni, sediul Central de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de Bulat Nicolae, termenul a continuat să curgă conform prevederilor art. 402 alin. (1) din Codul civil până la înaintarea la data de 23 februarie 2021, în mod repetat, a acțiunii de încasare a datoriei, respectiv, prin prisma normei invocate, termenul de prescripție nu a expirat.

Relatează recurentul că o altă încălcare gravă comisă de către instanța de fond a fost omiterea intenționată de a expedia în adresa Curții de Apel Chișinău materialele cauzei, în volum integral, astfel, creând premise pentru inducerea în eroare a instanței de apel privind lipsa actelor care ar face aplicabile prevederile art. 402 din Codul civil.

Consideră recurentul că este neîntemeiat argumentul instanței de apel referitor la faptul că Bulat Nicolae și reprezentantul acestuia, cunoscând despre faptul că recursul împotriva încheierii se examinează pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, au avut posibilitatea de a lua cunoștință de materialele cauzei în instanța de recurs pentru a se asigura ca sunt anexate toate înscrisurile necesare pentru examinarea recursului or, obligația de a expedia copia certificată a dosarului de către instanța de fond ține de competența instanței de fond și nu a revizuentului sau reprezentantului acestuia.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 22 noiembrie 2021, care a fost expediată în adresa recurentului prin intermediul poștei electronice la data de 14 decembrie 2021 (f.d. 142).

Astfel, cererea de recurs înregistrată la 29 decembrie 2021 este declarată cu respectarea termenului prevăzut de lege (f.d. 145-148).

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa participanților la proces la 08 februarie 2022 (f.d. 164).

La 11 februarie 2022, Carauș Pantelimon, reprezentat de avocatul Jelamschi Eugenia, a depus referință prin care a solicitat restituirea recursului declarat de Bulat Nicolae, reprezentat de avocatul Rodica Roșca.

Verificând legalitatea încheierii contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Bulat Nicolae, reprezentat de avocatul Rodica Roșca și va casa încheierea contestată cu restituirea cauzei Curții de Apel Chișinău pentru rejudecarea cererii de revizuire depuse de Bulat Nicolae, reprezentat de avocatul Rodica Roșca, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Materialele cauzei atestă că prin încheierea din 22 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Bulat Nicolae, reprezentat de avocatul Rodica Roșca, împotriva deciziei din 19 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Colegiul menționează că în sensul art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În temeiul art. 447 lit. b) din Codul de procedură civilă, sunt în drept să depună cerere de revizuire persoanele care nu au participat la proces, dar care sânt lezate în drepturi prin hotărârea, încheierea sau decizia judecătorească.

Colegiul reiterează că prin cererea de revizuire depusă în temeiul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, Bulat Nicolae, reprezentat de avocatul Rodica Roșca, în esență a invocat că, de către instanța de fond nu au fost expediate în adresa Curții de Apel Chișinău materialele cauzei, în volum integral. Or, recurentul a pretins că la materialele cauzei erau anexate actele judecătorești care ar determina aplicabilitatea prevederilor art. 402 din Codul civil și anume încheierea din 01 octombrie 2020 a judecătoriei Criuleni, sediul Central, prin care a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată între aceleași părți.

Colegiul relevă că instanța de revizuire pripit a conchis asupra inadmisibilității cererii de revizuire depuse de către Bulat Nicolae, reprezentat de avocatul Rodica Roșca. Or, instanța de judecată nu a verificat dacă la materialele cauzei într-adevăr

erau anexate preținsele acte judecătorești, care nu ar fi fost expediate Curții de Apel Chișinău de către instanța de fond pentru examinarea cauzei în ordine de recurs.

La acest aspect, Colegiul apreciază ca fiind relevante alegațiile recurentului precum că la examinarea cererii de revizuire instanța de revizuire a omis a verifica aplicabilitatea la caz a art. 402 din Codul civil, care prevede că, dacă instanța de judecată a restituit cererea, a scos cererea de pe rol sau a anulat ordonanța judecătorească, cursul prescripției extinctive care a început pînă la intentarea acțiunii continuă fără întrerupere.

Cu toate acestea, dacă reclamantul, în termen de 6 luni de la data cînd a devenit irevocabilă încheierea de restituire a cererii, de scoatere a cererii de pe rol sau de anulare a ordonanței, depune o nouă acțiune, prescripția este considerată întreruptă prin acțiunea precedentă cu condiția ca noua acțiune să fie admisă.

Or, recurentul pretinde că, după rămânerea în vigoare a încheierii de scoatere a cererii de pe rol la acțiunea lui Bulat Nicolae împotriva lui Carauș Pantelimon, în temeiul prevăzut de art. 402 din Codul civil, cursul prescripției extinctive care a început pînă la intentarea acțiunii a continuat fără întrerupere.

Mai mult, conform art. 401 alin. (1) lit. b) din Codul civil, cursul prescripției extinctive se întrerupe prin înaintarea în modul stabilit a unei cereri de chemare în judecată, de arbitrare, a unei cereri de eliberare a ordonanței judecătorești sau a unei alte cereri în organul jurisdicțional competent.

Astfel, la rejudecarea cauzei instanța de revizuire urmează să verifice circumstanțele enunțate supra și în dependență de constatări să pronunțe soluția.

De altfel, conform jurisprudenței CtEDO, lipsa unui răspuns din partea unei instanțe naționale privind problemele relevante de fapt și de drept invocate de reclamant constituie o încălcare în sensul art. 6 § 1 CEDO, care garantează dreptul la un proces echitabil, care înglobează dreptul de acces la justiție, precum și dreptul părții de a fi auzită.

Dreptul de a fi auzit, prin urmare, include nu doar posibilitatea de a prezenta argumente instanței, dar de asemenea obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, considerentele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. Această obligație are totuși și limită, instanța poate considera necesar să nu răspundă la argumentele care sunt vădit irelevante, neîntemeiate, abuzive sau în orice alt fel inadmisibile din cauza prevederilor legale clare sau unei practici judiciare constante în privința unor tipuri de argumente similare.

În această ordine de idei, Colegiul atestă lipsa unor constatări a instanței de revizuire la acest capitol or, instanța de revizuire nu a examinat toate motivele relevante pentru a justifica faptul că cererea de revizuire a fost examinată cu respectarea dreptului părții la un proces echitabil, limitându-se, în esență, la expunerea textuală a prevederilor legale aplicabile.

În atare circumstanțe, Colegiul conchide că instanța la rejudecarea cauzei în ordine de revizuire urmează să i-a în considerare aspectele menționate *supra* și să stabilească dacă circumstanțele invocate de revizuent/recurent pot servi ca temei de revizuire prin prisma temeiului de drept invocat.

Mai mult, motivarea instanței de revizuire nu denotă decât o examinare superficială a cererii de revizuire și creează incertitudini pentru revizuent/recurent de ce nu pot fi reținute argumentele sale, în condițiile în care la respingerea ca fiind inadmisibilă a cererii de revizuire, instanța nici nu s-a referit la aceste aspecte.

În această ordine de idei, raționamentele relatate generează casarea încheierii contestate or, menținerea acesteia în condițiile enunțate, nu ar constitui pentru recurent decât o îngrădire a posibilității de a-și valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Astfel, soluția adoptată de instanța de revizuire prin încheierea contestată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Or, revizuirea duce la deschiderea procesului civil doar în condiții strict determinate de lege. Totodată, soluționarea cererii de revizuire nu presupune și examinarea fondului nemijlocit, însă se soluționează dacă sunt întrunite condițiile necesare ce ar determina admiterea acesteia.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat cu casarea încheierii contestate și restituirea cauzei Curții de Apel Chișinău spre rejudecarea cererii de revizuire depuse de Bulat Nicolae, prin intermediul avocatului Roșca Rodica, în același complet de judecată or, restricțiile participării repetate a judecătorului la judecarea aceleiași cauze prevăzute de art.49 din Codul de procedură civilă nu au incidență la caz.

În conformitate cu prevederile art. art. 424 alin. (2), 427 lit. b), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Bulat Nicolae, prin intermediul avocatului Roșca Rodica.

Se casează încheierea din 22 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Bulat Nicolae, reprezentat de avocatul Rodica Roșca, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău spre rejudecarea cererii de revizuire depuse de Bulat Nicolae, prin intermediul avocatului Roșca Rodica, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh